DET KONGELIGE
KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENT

Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 BODØ

Deres ref	Vår ref	Dato
Karbøl Hanssen	23/874-2	16. februar 2023

Datasentre og reguleringsformål

Kommunal- og distriktsdepartementet viser til epost av 19. januar 2023 fra Statsforvalteren i Nordland ved Hanne Margot Karbøl Hanssen m.fl. med spørsmål om reguleringsformål for datasentre og adgangen til å gi bestemmelser til reguleringsplan som avgrenser formålet.

Vi er kjent med at det pågår en diskusjon rundt spørsmålene som statsforvalteren tar opp i forbindelse med et konkret saksforhold i Nordland fylke. Departementet vil bemerke at vi kun uttaler oss på generelt grunnlag om tolkning av bestemmelsene i plan- og bygningsloven med forskrifter.

1) Arealformål for datasentre

Statsforvalteren mener det er behov for å avklare hvilken type arealformål datasentra mv. faller inn under.

Plan- og bygningsloven § 12-5 og kart- og planforskriftens vedlegg I bokstav A opplister uttømmende hvilke typer av arealformål som kan benyttes i reguleringsplan. Det er i utgangspunktet få av arealformålene som har en legaldefinisjon.

Arealformålet næringsbebyggelse, består av flere underformål bl.a. industri. Verken lovforarbeidene til någjeldende eller forrige plan- og bygningslov, og bygningsloven av 1965 gir noen nærmere definisjon av hva som anses som industri. I kommentarutgaven til Carl Wilhelm Tyrén er det uttalt at næringsbebyggelse blant annet omfatter industri-, håndverks- og lagervirksomhet, og øvrig næringsvirksomhet som ikke er angitt som eget formål. Hva som menes med industri-, håndverks- og lagervirksomhet, og øvrig næringsvirksomhet, er ikke nærmere omtalt. Dette i motsetning til Pedersen m.fl. Plan- og bygningsrett del 1 (2018)

Postadresse	Kontoradresse	Telefon*	Avdeling	Saksbehandler
Postboks 8112 Dep 0032 Oslo postmottak@kdd.dep.no	Akersg. 59 www.kdd.dep.no	22 24 90 90 Org.nr. 972 417 858		Ida Rørbye 22 24 59 38

som på side 235 legger til grunn at industri i plan- og bygningsretten er ansett for å være knyttet til produksjon av varer.

Forståelsen til Pedersen m.fl. samsvarer langt på veg med definisjonen av industri i næringsstandarden SN 2007. Industri i standarden definert som «… fysisk eller kjemisk omdanning av materialer, stoffer eller deler til nye produkter, også om produktene selges fra det stedet der de produseres. Industribegrepet omfatter også montering av deler til ferdige produkter, gjenvinning av avfall, spesialisert vedlikehold og reparasjon av industrielle maskiner samt installasjon av industrimaskiner og utstyr».

Spørsmålet blir dermed om datasenter kan anses som produksjon av varer.

Det finnes flere definisjoner av hva et datasenter er. De fleste ser ut til å enes om at det er en installasjon hvor de digitale tjenestene produseres, det vil si prosesseres og lagres. Størrelsen på en slik installasjon kan variere fra et rom med et fåtall rack (utstyrsskap) til store haller med hundrevis av utstyrsskap. I disse skapene innplasseres servere, samt nettverks- og lagringsutstyr, jf. nettsidene til Nasjonalt sikkerhetsmyndighet.

Departementet mener det med bakgrunn i nevnte forhold ikke kan legges til grunn at datasentre faller inn under underformålet industri etter plan- og bygningsloven. Med bakgrunn i hva virksomheten faktisk er - prosessering og lagring av digitale tjenester - mener vi det korrekte underformålet vil være «annen næring».

Uttalelsen i Norske datasenter - bærekraftig, digitale kraftsenter utgitt i 2021 kapittel 4.3.2 er misvisende. Departementet vil i kommende veileder om etablering av datasentre, presisere at virksomheten faller innunder arealformålet «næringsbebyggelse» i kommuneplanens arealdel og «annen næring» i reguleringsplan.

2) Reguleringsplanbestemmelser

Statsforvalteren har stilt spørsmål til departementets uttalelse om at det ikke kan gis bestemmelser til reguleringsplan om at datasenter ikke tillates innenfor et næringsområde. Dette under henvisning til vårt brev av 11. november 2022 til Østfold Energi AS.

Spørsmålet fra Østfold Energi ASS var rettet mot kapittel 6.5.2 i reguleringsplanveilederen, der det bl.a. står at det ikke kan gis bestemmelser som er konkurranse- eller bransjeregulerende.

I departementets uttalelse heter det bl.a. dette:

«I plan- og bygningsloven § 12-7 nr. 2 sies det uttrykkelig at det kan gis reguleringsbestemmelser om bruk av areal.

Slike avgrensinger mellom næringer er etter departementets vurdering ikke å anse som konkurranse- eller bransjeregulering. Det er likevel ikke tillatt med en negativ avgrensning av formålet, eller å nevne en konkret bedrift ved navn i bestemmelsene. Det er dette som er ment med formuleringene du viser til i reguleringsplanveilederen.»

Med negativ avgrensning mener departementet at det i bestemmelser til reguleringsplan ikke bør sies at det er forbudt med etablering av «slik og slik» virksomhet. Departementets standpunkt har utgangspunkt i særmerknadene til § 12-7 nr. 2, jf. Ot.prp. nr. 32 (2007-2008) side 233 der det bl.a. heter:

«Reguleringsplan gjelder i utgangspunktet regulering av fysiske ressurser og ikke aktivitet og virksomhet som sådan. Slik plan kan heller ikke bestemme hvem som skal stå for gjennomføringen av den eller benytte bygninger, anlegg og grunn.»

Det kan for eksempel gis bestemmelser til reguleringsplan om at det ikke er tillatt å plassere container, brakkerigg og liknende midlertidige tiltak i et område. Det er også mulig å gi rekkefølebestemmelser om at tiltak ikke kan etableres før et vis antall MW, eller TW er etablert i et område.

Med hilsen

Pål A. Frostad Lorentzen (e.f.)
avdelingsdirektør

Ida Rørbye
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer